

## Raba slovenščine uzakonjena

Tržaški pokrajinski svet je na seji z dne 16.t.m. končno odobril spremembo svojega notranjega pravilnika, tako da je odslej slovenskim izvoljenim svetovalcem priznana pravica, da na sejah govorijo v svojem materinem jeziku. Takoj pa moramo poudariti, da boj za priznanje te osnovne demokratične in konec koncev tudi naravne pravice še nikakor ni zaključen, saj je treba pričakovati, da bodo sile, ki so Slovence to pravico desetletja in desetletja zanižale, skušale z vsemi političnimi in pravnimi ter upravnimi sredstvi doseči, da sklep pokrajinskega sveta v Trstu ne bi postal pravo- močen. Pričakovati je treba zlasti težave in spletke v okviru odbora, ki preverja zakonitost vseh sklepov pokrajinske uprave, se pravi v okviru pristojnega nadzornega odbora.

Ne glede na nadaljnji razvoj dogodkov pa je treba vendarle ugotoviti, da je bila zadnja seja tržaškega pokrajinskega sveta za našo slovensko manjšino naravnost zgodovinskega pomena, saj se je prvič zgodilo, da nam je bila v Trstu priznana pravica, ki smo jo tako dolgo zaman terjali, čeprav nam jo je bil zagotovil že posebni statut londonske spomenice o soglasju iz davnega leta 1954.

Na zadnji seji pokrajinskega sveta v Trstu je bil zlasti kronan z uspehom boj, ki ga je bila Slovenska skupnost ob podpori levih italijanskih političnih strank, ki sta pred kratkim tudi prevzeli vodstvo pokrajinske uprave. Kot je treba po eni strani prav Slovenski skupnosti pripisati glavno zaslugo za to veliko pridobitev, je treba prav tako priznati obema levima strankama — KPI in PSI — enako zaslugo, da sta kljub najrazličnejšim težavam in oviram imeli pogum, da sta spremembo pravilnika postavili na dnevni red in se med razpravo ter pri glasovanju tudi ustrezno in dosledno ravnali.

Kot vedno doslej v tem vprašanju pa se je tudi tokrat klavrno obnašala Krščanska demokracija, saj so na seji ponovno prišle do izraza njena dvojna duša, njena omahljiva narava in njena naravnost bolesta težnja po pogajanjih in kompromisih tudi v zadevah, ki so izrazito načelnega značaja. V skladu s tem so predstavniki te stranke skušali najprej razpravo odložiti in tudi predložili resolucijo, ki je ponavljala že staro tezo, češ da je za uzakonitev rabe sloven-

(Dalje na 2. strani)

## DOKUMENT SLOVENSKE SKUPNOSTI

# PO RATIFIKACIJI osimskih sporazumov

Deželni svet Slovenske skupnosti v Furlaniji - Julijski krajini je na svoji prvi seji po drugem deželnem kongresu razpravljal o položaju slovenske manjšine v Italiji v luči osimskih sporazumov med Italijo in Jugoslavijo, ki so stopili v veljavo 3. aprila 1977 z izmenjavo ratifikacijskih listin v Beogradu.

Na osnovi obširne in vsestranske preučitve celotne problematike, ki jo osimski sporazumi bodisi rešujejo bodisi odpirajo, je ugotovil naslednje:

- 1) Osimska pogodba predstavlja zaključno dejanje diplomatskega boja za ozemeljsko razmeitev med Italijo in Jugoslavijo po drugi svetovni vojni, katerega sestavni del je bilo tržaško vprašanje. Etape tega razburkanega obdobja, ki je v živo zadevalo slovensko ljudstvo na Primorskem in njegov ozemeljski prostor, so: osvoboditev Trsta po jugoslovanski vojski 1. maja leta 1945, odhod jugoslovanskih čet iz Trsta na pritisk velesil dne 12. junija 1945, mirovna pogodba z Italijo leta 1947; sledi spor glede pripadnosti Trsta, ki ga de facto reši Londonski sporazum z dne 5. oktobra 1954, kateremu je priložen Posebni statut glede pravic slovenske oz. italijanske manjšine.
- 2) Slovenci demokratičnega prepričanja smo vedno zagovarjali naravno načelo, da imajo jezikovno strnjena ozemlja pravico živeti v sklopu države matičnega naroda ne glede na politično-družbene ureditve. Zato smo vedno bili tudi za pravično sporazumno rešitev vseh odpr-

tih vprašanj med jadranskima sosedoma Italijo in Jugoslavijo, v okviru katere morajo biti neizbežnim narodnim manjšinam zagotovljene vse pravice in možnosti vsestranskega razvoja. S sklenitvijo Londonskega sporazuma leta 1954, ki je dejansko odpravil Svobodno tržaško ozemlje, je postalo jasno, da je vprašanje meje med Italijo in Jugoslavijo dejansko zaključeno in s tem odločena pripadnost tržaških Slovencev republiki Italiji.

- 3) Osimski sporazum je to dejansko stanje tudi pravno potrdil, tako da je meja med Italijo in Jugoslavijo, kakor jo je začrtal Londonski memorandum, postala dokončna z vsemi mednarodnimi učinki. Po drugi strani pa je z uveljavljanjem osimskega sporazuma prenehal veljati tudi Posebni statut o pravicah manjšin, ki je v našem primeru specifično ščitil pravice Slovencev na Tržaškem.

S tem je bil položaj tržaških Slovencev z notranjepravnega vidika izenačen z vsemi ostalimi pripadniki slovenske narodne skupnosti v deželi Furlaniji - Julijski krajini, t.j. na Goriškem in v videmski pokrajini. Posledica tega je, da odslej *nobenega dela slovenske manjšine v Italiji ne štiti več nobena mednarodna pogodba, ampak samo načela italijanske ustave in dobra volja pristojnih oblasti od rimske vlade do dežele in drugih krajevnih uprav in organov.*

Člen 8. osimske pogodbe vsebuje zgolj splošno načelo o zaščiti manjšin v okviru notranjih pravnih norm, ki je načelno-pro-

(dalje na 2. strani)

# Še ena država v Afriki

Pred dnevi je bilo v francoski koloniji Djibouti v vzhodni Afriki, ob izhodu iz Rdečega morja, ljudsko glasovanje, s katerim se je moralo prebivalstvo izreči, če hoče neodvisnost ali želi še dalje ostati pod francosko oblastjo. Za neodvisnost se je izrazilo prebivalstvo skoro stoddostno, kljub temu, da je zelo pisano po sestavi in delno še na primitivni kulturni stopnji. Tako je npr. med prebivalci še precej pustinjskih nomadov, da niti ne omenjamo analfabetov. A tudi ti so se izrekli za neodvisnost. Že prihodnji mesec bo nastala tako v Afriki nova neodvisna država. Ni še znano, kako se bo ime-

novala. Ozemlje, ki je mednarodno znano pod imenom Djibouti, se namreč uradno imenuje Francoski teritorij Afarov in Isajev. To sta največji plemeni, poleg tega pa živi tam še več manjših plemen, tako da ni mogoče govoriti o kakem enotnem džibutjskem narodu.

Celotno prebivalstvo Djiboutija, ki meri 23.000 kv. km (le malo več kot Slovenija in malo več kot za dve Furlaniji - Julijski krajini), znaša okrog 100.000 duš in sestavljajo ga dankalska (hamitska) in somalska plemena ter Arabci, ki jih je kakih 8.000. Ne-

(Dalje na 7. strani)

## RADIO TRST A

: : NEDELJA, 22. maja, ob: 8.00 Poročila. 8.15 Dobro jutro. 8.30 Kmetijska oddaja. 9.00 Sv. maša. 9.45 Vedri zvoki. 10.30 Nedeljski sestanek. 11.00 Poročila. 11.05 Mladinski oder: »Deček Kristijan in mornar brez glave«. 11.35 Nabožna glasba. 12.00 Poročila. 12.15 Glasba po željah. 13.00 Ljudje pred mikrofonom. 13.15 Slovenske ljudske pesmi. 13.35 Klasično, a ne prereno. 14.00 Poročila. 14.05 Operete. 14.35 Orkestri. 15.00 Sport in glasba. 19.00 Poročila.

: : PONEDELJEK, 23. maja, ob: 7.00 Poročila. 7.20 Dobro jutro. 8.00 Novice. 8.05 Tjavidan. 9.00 Poročila. 9.05 Tjavidan. 9.30 Obletnica tedna. 9.40 Koncert. 10.00 Poročila. 10.05 Omnibus. 11.30 Poročila. 11.35 Omnibus. 12.00 Glasba po željah. 13.00 Poročila. 13.15 Glasbeni almanah. 14.00 Novice. 14.05 Aktualni problemi slovenske manjšine. 14.35 Mladina. 14.40 Studio 2. 15.30 Poročila. 15.35 Klasični album. 16.15 Melodije. 17.00 Poročila. 17.05 L. Janček: Katja Kabanova, opera. 17.40 Glasbena panorama. 18.00 Poročila. 18.05 Srečanja. 18.25 Slovenski. 19.00 Poročila.

: : TOREK, 24. maja, ob: 7.00 Poročila. 7.20 Dobro jutro. 8.00 Novice. 8.05 Tjavidan. 9.30 Šolske oddaje (za otroški vrtec). 9.40 Koncert. 10.00 Poročila. 10.05 Omnibus. 11.30 Poročila. 11.35 Omnibus. 12.00 Glasba po željah. 13.00 Poročila. 13.15 Glasbeni almanah. 14.00 Novice. 14.05 Koncert folk. 14.30 Mladina. 14.40 Glasbeni vestnik (Mara Žerjal). 15.30 Poročila. 15.35 Klasični album. 16.05 Melodije. 16.30 Za najmlajše. 17.00 Poročila. 17.05 anček: Katja Kabanova, opera. 17.35 Glasbena panorama. 18.00 Poročila. 18.05 Pravorečje. 18.15 Zborovska glasba. 19.00 Poročila.

: : SREDA, 25. maja, ob: 7.00 Poročila. 7.20 Dobro jutro. 8.00 Novice. 8.05 Tjavidan. 9.00 Poročila. 9.05 Tjavidan. 9.40 Rojstna hiša. 9.40 Koncert. 10.00 Poročila. 10.05 Omnibus. 11.30 Poročila. 11.40 Šolske oddaje (za I. stopnjo osnovne šole). 12.00 Glasba po željah. 12.50 Nova deželna zakonska ureditev o izseljenstvu. 13.00 Poročila. 13.15 Glasbeni almanah. 14.00 Novice. 14.05 Koncert folk. 14.30 Mladina. 14.40 Izbirajte sami. 15.30 Poročila. 15.35 Klasični album. 16.05 Melodije. 16.30 Za najmlajše. 17.00 Poročila. 17.05 Janček: Katja Kabanova, opera. 17.40 Glasbena panorama. 18.00 Poročila. 18.05 »Pogreb«. Napisal Beno Župančič, dramaturg Marjana Prepeluh. 19.00 Poročila.

: : ČETRTEK, 26. maja, ob: 7.00 Poročila. 7.20 Dobro jutro. 8.00 Novice. 8.05 Tjavidan. 9.00 Poročila. 9.05 Tjavidan. 9.30 Nekoč je bilo. 9.40 Koncert. 10.00 Poročila. 10.05 Omnibus. 11.30 Poročila. 11.40 Šolske oddaje (za II. stopnjo osnovne šole). 12.00 Glasba po željah. 13.00 Poročila. 13.15 Glasbeni almanah. 14.00 Novice. 14.05 Koncert folk. 14.30 Mladina. 14.40 Tri, štiri... 15.30 Poročila. 15.35 Klasični album. 16.05 Melodije. 16.30 Za najmlajše. 17.00 Poročila. 17.05 Na lutnjo igra Paolo Chierici. 17.20 Glasbena panorama. 18.00 Poročila. 18.05 Ruska revolucionarna misel. 18.05 »Primorska poje 77«. 19.00 Poročila.

: : PETEK, 27. maja, ob: 7.00 Poročila. 7.20 Dobro jutro. 8.00 Novice. 8.05 Tjavidan. 9.00 Poročila. 9.05 Tjavidan. 9.30 Ženska imena. 9.40 Koncert. 10.00 Poročila. 10.05 Omnibus. 11.00 Šolske oddaje (za srednjo šolo). 11.30 Poročila. 11.35 Omnibus. 12.00 Glasba po željah. 13.00 Poročila. 13.15 Glasbeni almanah. 14.00 Novice. 14.05 Koncert folk. 14.30 Mladina. 14.40 PH 104, (Ivo Sosič). 15.30 Poročila. 15.35 Klasični album. 16.05 Melodije. 16.30 Za najmlajše. 17.00 Poročila. 17.05 Vittorio Fael: Triptih. 17.25 Glasbena panorama. 18.00 Poročila. 18.05 Kulturni dogodki. 18.25 Domači zvoki. 19.00 Poročila.

: : SOBOTA, 28. maja, ob: 7.00 Poročila. 7.20 Dobro jutro. 8.00 Novice. 8.05 Tjavidan. 9.00 Poročila. 9.05 Tjavidan. 9.30 Pojdimo se glasbo. 9.40 Koncert. 10.00 Poročila. 10.05 Omnibus. 11.30 Poročila. 11.35 Omnibus. 12.00 Glasba po željah. 13.00 Poročila. 13.15 Glasbeni almanah. 14.00 Novice. 14.05 Koncert folk. 14.30 Tekmujte s Petrom (Peter Cvelbar). 15.30 Poročila. 15.35 Poslušajmi spet. 17.00 Poročila. 17.05 Mi in glasba. 18.00 Poročila. 18.05 »Mesečnik«. Satični variete. 18.45 Vera in naš čas. 19.00 Poročila.

## Po ratifikaciji osimskih sporazumov

(nadaljevanje s 1. strani)

gramskega značaja, kot je 6. člen ustave, ki tudi še vedno čaka ustrezne konkretne izpolnitve.

Kar se tiče obveze obeh vlad o ohranitvi zaščitne ravni, ki jo je predvideval Posebni statut, pa Slovenci v Italiji ugotavljamo, da je večina določil Posebnega statuta ostala mrtva točka, zaradi česar je naša zaščitna raven nizka.

Spričo tega deželni svet Slovenske skupnosti meni, da bo poosimsko obdobje čas težke preizkušnje, ki zahteva od manjšine odločnost, enotnost in odgovornost za svojo usodo pred sedanji in bodoči rodovi. Prav zato, ker je v prvi vrsti od nas samih odvisno, kakšno stopnjo zaščite si bomo priborili, je nujno potrebno, da tudi jasno povemo svoje stališče do vseh vprašanj, ki so v zvezi z našim novim položajem, da se tvorno zavzemamo in nikakor ne dopustimo, da se naš položaj kakorkoli poslabša. Pri tem moramo imeti pred očmi vse temeljne elemente, ki so manjšini potrebni za njen obstoj in bodoči razvoj od izpolnitve šolskega omrežja, enakopravnosti slovenskega jezika in sorazmerne namestitve v javnih službah pa do ohranitve naselitvene g prostora.

V tem pogledu nas posebno resno zaskrblja predvidena lokacija industrijske cone na vzhodnem tržaškem Krasu, kjer živi strnjeno slovensko prebivalstvo. Deželni svet SSK lahko samo potrjuje nasprotno stališče tej lokaciji, ki so ga že izrekli izvršni organi stranke na raznih ravneh in sam drugi deželni kongres, kajti izguba tako obsežnega in dragocenega ozemlja bi zadala nepopravljiv udarec slovenski manjšini prav na njeni najbolj vzhodni meji z matičnim narodom. Zato poziva vse pristojne strankine forume, naj nadaljujejo z zagovarjanjem drugih za manjšino manj škodljivih lokacij. Najnovejši razvoj dogodkov potrjuje pravilnost avtonomnega stališča Slovenske skupnosti, ki je že od vsega začetka izrazila nasprotovanje industrializaciji Krasa iz narodnostnih razlogov in ga podkrepila z utemeljenimi in znanstvenimi argumenti. Stranke ustavnega loka pri nas namreč vedno bolj jasno izražajo svoje dvome in pomisleke glede možnosti za konkretno realizacijo tako obsežnega načrta industrijske cone na Krasu in zahtevajo, da je treba to vprašanje temeljito in vsestransko preučiti.

Deželni svet SSK je zato prepričan, da podpisniki osimskih sporazumov ne bosta

sprejeli nobenih prenapljenih odločitev, ki bi škodile oz. oslabile osnovne eksistenčne elemente etničnih manjšin na svojem področju, med katere je nedvomno prišteti njihov naselitveni prostor s kompaktnimi naselji na njem.

Svoje strankine organe na vseh ravneh poziva, naj budno sledijo razvoju v zvezi z izvajanjem osimskih sporazumov ter sprožijo na pristojnih mestih ustrezne pobude za konkretno in čimprejšnjo izvedbo zaščitnih ukrepov pravno-upravne in gospodarsko-socialne narave, ki naj manjšini zagotovijo enakopravno življenje na osnovi sodelovanja in sodelovanja pri vseh pobudah, ki zadevajo njene koristi. Eden elementov celovite zaščite, ki mora biti čimprej urejen, še pred drugimi problemi, je naselitveni prostor manjšine. Storjena bi bila usodna napaka, če bi manjšina izgubila še zadnje svoje kompaktno ozemlje. Prav v tem bo preizkusni kamen politične volje vseh državnih strank ustavnega loka, vlade in parlamenta, da slovenski manjšini v Italiji zagotovijo neoviran vsestranski razvoj na njenem ozemlju.

## Nevarno presenečenje v Izraelu

Desničarska stranka Likud je nepričakovano zmagala na torkovih političnih volitvah v Izraelu. Voditelj Likuda Mehaem Begin bo po vsej verjetnosti novi ministrski predsednik. Gre za prvi poraz laburistične stranke od ustanovitve izraelske države in to predstavlja veliko neznanko za Izrael kot tudi za nadaljnji razvoj celotnega položaja na Bližnjem vzhodu. Rezultati, o katerih je poročal izraelski radio 17 ur po zaprtju volivnih sedežev s 3900 volišč od skupnih 3879, da bo imela stranka Likud 41 sedežev v parlamentu od skupnih 120, medtem ko bo laburistom pripadlo 33 sedežev.

Uradni rezultati bodo znani šele čez dva tedna, vendar je dosednji statistični povpreček zelo točen in računajo, da bo prišlo morda le še do spremembe glede enega ali dveh poslanskih mest. Begin je že pozval laburiste, naj se pridružijo enotni koaliciji. Ugledni predstavnik laburistične stranke pa je izključil možnost široke koalicije. Begin lahko računa na sodelovanje nacional-

(Dalje na 8. strani)

## Raba slovenščine uzakonjena

(nadaljevanje s 1. strani)

skega jezika v izvoljenih organih pristojen le rimski parlament, zato da je treba čakati na odobritev ustreznega državnega zakona in šele nato spremeniti notranji pravilnik pokrajinskega sveta. Resolucija pa je bila pri glasovanju zavržena, saj so zanjo poleg demokristjanov glasovali le predstavniki misovske in republikanske stranke.

Zanimivo pa je, kako predstavniki stranke relativne večine le niso imeli toliko poguma, da bi glasovali proti predlogu o spre-

membi notranjega pravilnika, saj so se glasovanja vzdržali, tako da je bila sprememba odobrena z glasovi komunistov, socialistov in Slovenske skupnosti, se pravi s 14 glasovi od skupnih 30.

Kot smo že poudarili, je bil naš boj, boj celotne slovenske narodnostne skupnosti v Italiji za priznanje pravice do rabe slovenskega jezika v tržaškem pokrajinskem svetu trenutno kronan z uspehom. Na vrsti so zdaj druge važne krajevne ustanove v deželi in v prvi vrsti tržaška občina.

# TEŽKO JE DAJATI VZGLED

V nedeljo zjutraj so ugrabitelji izpustili na robu neapeljskega mesta Guida De Martina, ki so ga bili ugrabili točno 40 dni prej.

Po izpustitvi so si vsi oddahnili, najbolj pa seveda ugrabljenčeva družina, žena, oče in brat. In v tem olajšanju in veselju so odkrito povedali — ali pa jim je ušlo — da je bilo treba plačati skoro eno milijardo lir odkupnine in da je bila ta vsota nabrana med »sodruzi in prijatelji, ki so ponudili svojo vzajemnost«. Mišljeni so seveda sodruzi in prijatelji v socialistični stranki.

De Martinova družina ni bogata in zato ne bi mogla nikoli spraviti skupaj toliko denarja. Tako je razumljivo, da so morali pomagati drugi, kar so iz strankarske in človeške vzajemnosti gotovo tudi z vso pripravljenostjo storili. Vendar pa si pri tem gotovo niso mogli kaj, da bi se ne vprašali, kdo bo prejel ta denar in za kaj bo porabljen. Odgovor na to vprašanje ni težek: dobili so ga kriminalci in porabljen bo za vzdrževanje kriminalcev, za njihovo zabavo in razkošje, pa tudi za financiranje novih hudodelstev. Stari De Martino je sam izrazil prepričanje, da gre pri ugrabitvah njegovega sina za povezavo navadnih in političnih kriminalcev, torej za tisto kriminalno zaveznitvo, ki velja danes po splošnem prepričanju politikov in varnostnih sil za glavnega in najnevarnejšega sovražnika italijanske demokratične države in družbe.

Že mnogokrat je bilo poudarjeno, da bi bilo ugrabitev takoj konec, če bi ugrabiteljem, pa naj bodo navadni ali politični kriminalci, odrekli odkupnino. Če se jim ugrabitve ne bi več izplačale, bi nehali ugrabljati ljudi. Tudi v Italiji se je že našel sodnik, ki si je upal zapleniti vsoto, namenjeno za odkupnino, in je prepovedal plačati. Toda kmalu je bila ta prepoved pozabljena in ljudje spet plačujejo, industrija ugrabitev pa cvete.

Toda vzgled izpolnjevanja državljske dolžnosti bi morali dajati prav politiki, tisti, v katerih vidi ljudstvo svoje voditelje in učitelje v državljskih čednostih; tiste, pač, po katerih se zgleduje. Politik je kot častnik na fronti ali kapitan ladje: on mo-

ra hrabriti druge in jih voditi v napadu in obrambi, ko gre dobro in ko gre slabo, zlasti pa v hudi stiski. V tem je bistvo političnega voditeljstva. Toda stari socialist Francesco De Martino se je v tej stiski obnašal prav tako kakor vsi drugi: spustil se je v pogajanja z ugrabitelji in je plačal milijardo, ki so jo zahtevali, ter tako kapituliral pred nasiljem.

Tega mu ni mogoče zameriti, ker je pač želel in hotel rešiti svojega sina in mu prihraniti nadaljnje trpljenje in smrt. Toda po tej svoji vdaji kriminalu bo gotovo le še težko kdaj pridigal drugim, kaj je treba storiti v odporu proti kriminalu, ki je v nasokoku ne le na italijansko demokracijo in državo, ampak tudi na najelementarnejše človeško dostojnost in človeške pravice. Če si bo še upal deliti moralne in politične lekcije na levo in desno kot doslej, mu bo lahko kdo odgovoril, da naj bi začel pri sebi. Ne le, da je sam klavrno kapituliral pred kriminalnim nasiljem, ampak je verjetno uvedel s tem še novo razdobje v zgodovini ugrabitev: odslej se kriminalcem niti ne bo treba potruditi, da ugrabijo kakega zares bogatega in zaradi tega bolj varovanega in preko svojega denarja in zvez nevarnega človeka: odslej bodo lahko ugrabili kogarkoli, kateregakoli političnega človeka, ker bodo vedeli — ali se bodo za-

našali na to — da bo njegova stranka plačala zanj. To je bil verjetno tudi vzrok, da je socialistična stranka pohitela in že po 24 urah izjavila, da ona ni plačala odkupnine in se ni pogajala z ugrabitelji. So se pa njeni vidni udje.

Res, težko je dajati vzgled. Toda tisti, ki tega ne zmorejo, naj bi bili toliko pošteni, da bi to vsaj molče priznali in odslej prizanašali drugim s svojimi očitki, obdolžitvami, kritikami in lekcijami.

—o—

## Novice

Boris Pahor je objavil v goriškem katoliškem tedniku obvestilo kot urednik »Zaliva«, da je prizivno sodišče Slovenije znižalo sodniku Francetu Miklavčiču kazen od petih let in osem mesecev na dve leti in šest mesecev, časnika Viktorju Blažiču pa od dveh let na 14 mesecev. Blažič, ki je bil na začasni prostosti, je moral 4. t.m. spet nastopiti kazen, ki je postala pravomočna. Kot znano, sta bila oba obsojena predvsem zaradi člankov, ki sta jih objavila v »Zalivu«.

Čilska vlada je pripravljena izpustiti 13 političnih jetnikov, če sovjetska vlada pristane na izpustitev enakega števila sovjetskih disidentov. To je naznanilo čilsko zunanje ministrstvo.

Italijanski škofje se bodo ponovno zbrali na plenarnem zasedanju škofovske konference, ki se bo začelo 22. maja in bo trajalo pet dni.

## PROSTOR MLADIH

### Proslava dvajsetletnice Slovenskega kulturnega kluba

V soboto, 7. maja, je Slovenski kulturni klub priredil proslavo ob 20-letnici svojega delovanja. Na tej proslavi sta si idealno podali roko prejšnja in sedanja generacija klubovcev: po sedanji predstavnici Mariji Besednjak je spregovoril prvi predsednik SKK, dr. Drago Štoka, izsek iz literarnega ustvarjanja preteklih časov so podali večinoma njegovi sedanji člani, v družabnem delu so se pomešali in povezali bivši in sedanji klubovci.

V svojih govorih sta tako prvi predsednik kot sedanja predsednica poudarila mentorsko vlogo, ki jo le imel pri nastanku in delovanju kluba prof. Jože Peterlin. Opozorila sta na težave, ki so spremljale delovanje v tej orčanizaciji. Danes je delovanje morda še težje kot v preteklosti, zato mora iskati novih poti in prijemov, kot je poudarila Marija Besednjak. Vendar pa se mora nasloniti in nadaljevati tiste smernice, ki so bile za SKK do sedaj značilne in ki jih je v svojem govoru navedel dr. Drago Štoka: zvestoba in delo za slovenstvo, zagovarjanje krščanskih idealov ob spoštovanju vseh ostalih ideologij in prepričanj, itd.

Prijetno je bilo prisluhniti spet literarnim ustvarjalcem preteklih dvajset let: Brunu Pertotu, Mariji Mislej, Jožetu Pirjevcu, Diomiru Fabjanu, Dragu Štoki, Danilu Lovrečiču, Kondorju, Borisu Pangercu... Za nekatere je res škoda, da danes ne pišejo več. Izbor so podali Livij Valenčič in Matjeka Maver od nekdanjih članov ter Nadja

Fabris, Marko Kandut, Klara Šturman, Stanko Posega, Marijan Brecelj, Anka Peterlin in Marijan Kravos od sedanjih članov.

Na prisrčen, duhovito-blesteč način je povedal nekaj svojih spominov na prve čase kluba časnika Saša Martelanc.

Ob koncu je s svojim prvim javnim nastopom presenetil mladinski pevski zbor, ki ga vodi maturant Tomaž Simčič. Lotil se je zelo zahtevnih pesmi in posebno nekatere zelo ubrano zapel. Ta mladi zbor odlikuje predvsem zlitost altov in basov ter odlična solista.

Ves večer je sproščeno in živahno povezovala Maja Lapornik.

Karlo Mučič je v imenu goriške organizacije SKAD čestital SSK-ju ob jubileju in poklonil v spomin sliko ter pesniško zbirko.

Sproščena zabava se je ob petju in pogovoru nadaljevala do poznega večera.

—o—

SLOVENSKI KULTURNI KLUB V TRSTU  
priredi

»UMETNIŠKI VEČER«

(sodelujejo člani)

v soboto, 21. maja, ob 19.15 v društvenih prostorih v ulici Donizetti 3.

SLOVENSKI KULTURNI KLUB

se zahvaljuje vsem, ki so pripomogli k uspehu proslave ob 20-letnici. Posebna zahvala gre gostom, starejšim članom za udeležbo in sodelovanje ter SKADU iz Gorice za čestitke.

## ODPOSLANSTVO DEŽELNEGA ODBORA NA HRVAŠKEM

Odposlanstvo deželnega odbora, katerega vodi predsednik Comelli je odpotovalo na uradni obisk v SR Hrvaško na povabilo predsednika izvršnega sveta Hrvatske Jakova Širotkoviča. Obisk je bil predviden že preteklo leto, a so ga odložili zaradi potrebe. Delegacija deželnega odbora je obiskala Hrvaško že leta 1970, leta 1971 je pa odposlanstvo hrvaškega izvršnega sveta vrnilo obisk.

Uradni del obiska bo trajal dva dni. Deželno odposlanstvo se bo vrnilo v Trst v soboto. Člani odposlanstva deželnega odbora se bodo na Hrvaškem sestali tudi s predstavniki Zveze Italijanov za Reko in Istro. Delegacija deželnega odbora obišče Hrvatsko nekaj dni po obisku odposlanstva deželnega sveta v Sloveniji. Na obisku v Zagrebu so politični pogovori s predstavniki hrvaške vlade, ki bodo velikega pomena za uresničenje osimskih dogovorov.

# 

Prejšnji petek je devinsko-nabrežinski občinski svet končno odobril proračun za leto 1977. Kot vemo, upravlja to občino manjšinski odbor, ki ga sestavljajo svetovalci KPI in PSI. Ti dve stranki sta že pred časom začeli z razgovori z ostalimi strankami ustavnega loka (SSk, KD in PSDI), da bi razširili koalicijo, ali vsaj da bi pridobili nadaljnja dva glasova, ki bi jima omogočila še nadaljnje upravljanje občine. Krščanski demokrati so že na prvem srečanju najavili svoje odklonilno stališče, o stali dve stranki pa sta kazali pripravljenost na razgovore. SSK, ki je že lansko leto s svojima glasovoma preprečila imenovanje komisarja, ne da bi zato kaj zahtevala, je letos šla na pogajanja s trdnim namenom, da se z natančnimi obvezami zaščitijo interesi domačinov in zlasti, da se bolj dosledno ščitijo Slovenci. Poleg tega so predstavniki SSK očitali zlasti KPI, da se je preveč važnih političnih odločitev sprejemalo, ne da bi se iskala enotnost tistih strank, ki zbirajo slovenske glasove. Kot smo že poročali, je občni zbor krajevne sekcije SSK poveril mandat svojim predstavnikom, da podprejo upravo, če se sprejmejo nekatere urbanistične zahteve, ki koristijo domačinom, in če se pristane na ustanovitev politične komisije, ki naj tudi na pokrajinski ravni sodeloča soglasno o vseh važnih političnih izbi-rah in ki naj hkrati nadzira delovanje ob-čine.

Seja se je pričela z nadomestitvijo umrlega odbornika Gabrovca (KPI) z gospo

Tomatisevo. Ob tej priložnosti je predstavnik SSK obžaloval, da KPI nima več niti enega samega predstavnika zgornjih vasi v občinskem svetu, čeprav so volivci leta 1975 izbrali tri svetovalce iz Mavhinj, Prečnika in Sempolaja.

Sledila je razprava o proračunu. Colom-ban (KD) je v glavnem kritiziral upravo, ki ima po njegovem edino zaslugo, da je zelo povečala izdatke, ne da bi kaj nudila občanom. Pase (tudi KD) pa je obžaloval, da se odbor ni držal načelnih izjav o odpr-tosti do drugih strank, vsaj kar zadeva pro-gram. KD bo zato prisiljena voliti proti proračunu, je zaključil Pase, ker ni bil spre-jet njen predlog.

Colja je v imenu PSI v glavnem precej ostro odgovoril Colombanu in mu očital, da je izven stvarnosti, ko se še vedno skli-cuje na »pokojni« levi center. Če je danes občina in seveda tudi država v tako kri-tičnem stanju, je to predvsem krivda KD, ki je že 32 let na oblasti. Poudaril je, da je uprava skušala pritegniti k sodelovanju vse stranke in tudi ostale komponente občine. Povabil je SSK in PSDI, da vstopita v od-bor, ali vsaj da podprejo to upravo.

Terčon je v daljšem posegu obrazložil stališče SSK ob tem važnem političnem trenutku. V začetku svojega posega je spom-nil, da sedanji odbor obstaja, ker je lani SSK glasovala za proračun, tega pa upra-va ni dovolj upoštevala, saj je bilo opaziti težnjo po sporazumevanju s KD mimo spe-cifičnih problemov nabrežinske občine. Ni se upoštevalo dovolj, da gre za narodnost-no mešano občino, katere ni mogoče uprav-ljati po vzorih, ki veljajo za notranjost dr-žave. V svoji analizi lanskoletnega delova-nja je Terčon obžaloval, da je treba plače-vati za socialne storitve in da ni uprava prvič v desetih letih dala podpore doma-čim društvom, ki opravljajo neprecenljivo vlogo vzgoje mladine. Opozoril je odbor, naj čimprej reši problem prevajalcev v kra-

jevnih skupnostih in naj se upošteva občut-ljivost naših ljudi po Krasu s tem, da se jih posredno ali neposredno prisili, da se mora-jo izražati v italijanščini. Velik del svojega posega je Terčon posvetil urbanističnim vprašanjem, za katere so se KPI, PSI in SSK sporazumele, da se na vsak način omogoči-jo tradicionalne dejavnosti kraških skupno-sti in gradbena dejavnost, ki zadošča potre-bam domačinov. SSK zavrača Kraške re-zervate, saj lahko le domačin ohrani vse značilnosti Krasa brez posebnih zakonov, ki bi bili v korist le tako imenovanim »znanstvenikom«, oškodovali pa bi doma-čine.

Predstavniki SSK je še obžaloval, da se je stališče KD do Slovencev v zadnjem času poslabšalo. Svoj govor je Terčon zaključil z napovedjo, da bo SSK glasovala za prora-čun, ker so bile sprejete vse njene zahteve in ker ni druge alternative tej upravi. Ob-činski odbor pa se mora zavedati, da bo SSK budno pazila, da se ščitijo narodnost-ni in socialni interesi domačinov in se do-sledno izvajajo sklenjeni sporazumi.

nk

—o—

### KORISTNO SREČANJE

*Letos ustanovljeni kolektiv slovenskih študentov pravne fakultete tržaške univer-ze se je v četrtek, 12. t.m., srečal na Prose-ku s člani društva »Pravnik«, ki združuje slovenske pravnike s Tržaškega in Goriškega. V prijetnem razpoloženju in ob pri-grizku so se študenti pogovorili s slovenski-mi odvetniki o možnosti sodelovanja s slo-venskim stanovskim društvom, ki mu pred-seduje dr. Frane Tončič, o poklicnih teža-vah, s katerimi se srečujejo pravniki, zlasti odvetniki, in o drugih aktualnih problemih, ki zadevajo slovenskega pravnika.*

### TELEFONSKE ZVEZE TRSTA Z AVSTRIJO

Tiskovni urad ministrstva za pošte in telekomunikacije je sporočil, da bo Trst od junija dalje neposredno telefonsko pove-zan s celotnim avstrijskim omrežjem. Do-slej je bil Trst neposredno povezan s po-membnejšimi mesti Zvezne republike Nem-čije in Švice.

### STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

#### ANONIMO VENEZIANO:

BENEČANKA

(La Venexiana)

V petek, 20. t.m. ob 16. uri - Abonma Red I  
ob 20. uri - Izven abonmaja.

—o—

#### JOSIP TAVČAR

IGORJU UGAJA BACH

igra v dveh delih

V soboto, 21. t.m. ob 20. uri

Carsten Krüger - Ludvik Volker

MAKS ŽVIŽGAČ

mladinska igra v dveh delih

V ponedeljek, 23. t.m. ob 15.30

v sredo, 25. t.m. ob 15.30

v četrtek, 26. t.m. ob 15.30

—o—

### DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV V TRSTU

PROF. FRAN DOMINKO:

»NOVI POGLEDI NA ASTRONOMIJO«

Predavanje uglednega znanstvenika bo v dru-štvenih prostorih v ulici Donizetti 3 v ponedel-jek, 23. maja, ob 20.15.

—o—

DSI sporoča, da je za izlet na Koroško z o-gledom Goršetove galerije v Svečah na razpola-go še nekaj mest. Odhod z avtobusom v nede-ljo, 29. maja. Cena vožnje 6.000 lir. Prijave sprejemajo odborniki.

## 

V petek 20. in soboto 21. t.m. bo v Trstu zanimiv posvet o eni najpomembnejših o-sebnosti v slovenski politični zgodovini, Henriku Tumi. Mimo osvetlitve njegove po-litične, socialne in kulturne misli, bo po-svet nudil priložnost tudi za obravnavanje splošnih socialnih in gospodarskih razmer, v katerih so takrat na Primorskem živeli Slovenci in obenem za kritično osvetlitev razmerja med slovenskimi in italijanskimi socialisti na Primorskem.

Simpozij sta organizirala zgodovinska inštituta filozofskih fakultet tržaške in ljub-ljanske univerze v sodelovanju kulturnega združenja »Most« in krožkov »P. Tomažič« in »H. Tuma«. Simpozij se bo odvijal v avli ekonomske fakultete v Trstu, trg Evropa 1. Posvet se bo začel v petek ob 15.30 s preda-vanjem J. Pleterskega o »Vlogi Trsta v slo-venski politični misli«, nato bo A. Lokar

govoril o »Ekonomske razmerah slovenske-ga prebivalstva v Trstu pred prvo svetovno vojno«, J. Pirjavec o »Socializmu H. Tume«, Arduino Agnelli pa o »Avstromarksizmu pri italijanskih in slovenskih socialistih v Primorju«. V soboto 21. bo ob 9.00 uri Elio Apih govoril o »Odnosih med italijanskimi in slovenskimi socialisti v Julijski krajini« ter Milica Kacin - Wohinz o »Slovenskih socialistih v letu 1918«. Sklepne misli bo po-dal Fran Zwitter.

—o—

### LEPO PRIZNANJE

Učenka 1.b razreda srednje šole »F. Levstik« s Proseka Mirjam Rebula je pred dnevi prejela nagrado iz sklada »Motta« za najboljši učni uspeh v prvem šolskem polletju na vseh nižjih srednjih šolah na Tržaškem. Za lep uspeh ji pri-srčno čestitamo.

# Kdaj začetek gradnje bloka pri Štandrežu?

Od ratifikacije osimskih sporazumov je preteklo že nekaj časa, zato na Goriškem pričakujejo, da se bodo kmalu začele urediti nekatere njegove določbe. Posebna komisija mora zakoličiti dokončno mejo, nato pa se bodo lahko pričela dela na takih objektih, kot je na primer obmejni prehod Štandrež - Vrtojba. Goriška občinska uprava je od osrednjih oblasti v Rimu zahtevala, naj komisija najprej zakoliči mejo prav na tem mestu, da bodo lahko čimprej pričeli z gradnjo mejnega prehoda. Osimski

Štandrež

## SESTANEK KRAJEVNE KONZULTE

Štandreška krajevna konzulta je na svoji zadnji seji obravnavala dve glavni vprašanji. Prvo zadeva nezadostno urejeno prevajanje, ki naj bi omogočilo članom konzulte, da se izražajo v svojem materinem jeziku. Konzulta je na stranke ustavnega loka naslovila poziv, naj temu posvetovalnemu telesu preskrbi prevajalca. Na isti seji so govorili tudi o vprašanju razvoja obrti v kraju s posebnim ozirom na domače obrtnike. Ugotovljeno je bilo, da je ta razvoj zelo moten zaradi razlašanja velikih površin zemlje. Del razlaščenih površin v industrijski coni naj bi zato namenili domačim obrtnikom.

Menimo, da zaslužijo Štandrežci v tem prizadevanju vso podporo, saj je ta del slovenske narodne skupnosti že mnogo žrtvoval razvoju Gorice. Upoštevajoč to dejstvo bi morale pristojne oblasti resno upoštevati želje in težnje domačega prebivalstva, naj bi uživalo prednost pri svoji gospodarskih pobudah. To bi bilo hkrati vsaj skromno nadomestilo za škodo, ki jo je utrpelo pri številnih razlašanjih zemlje, ki so bistveno spremenila socialni položaj domačinov in ogrožajo tudi narodno skupnost kot celoto.

Z druge strani meje

## Umrli je bivši kobariški dekan Ludovik Likar

Med primorsko duhovščino zadnjih nekaj let pogosto kosi smrt. V nedeljo, 15. maja je v šempetrski bolnišnici umrl Ludovik Likar, upokojeni kobariški dekan.

Rodil se je 12.8.1895 na Vojskem. Tudi njegov starejši brat Peter je bil duhovnik; dočkal je visoko starost kot dolgoletni župnik na Gorah nad Idrijo, in znano je, da so imeli njegovi stanovski tovariši prometno nesrečo, ko so se vračali s pogreba na Gorah. V tisti nesreči med Tolminom in Kobaridom sta tedaj izgubila življenje dva duhovnika.

Pokojni Ludvik Likar je bil avstrijski vojak na Piavi, šole pa je napravil v Ljubljani, kjer je bil posvečen za duhovnika leta 1922. Dobrega četrto stoletja je bil župnik

sporazumi predvidevajo namreč manjše popravke državne meje, tako med drugim tudi na Sabotinu in v bližini mirenskega bloka, kjer bo pokopališče, ki je bilo dosedaj nesmiselno presekano na dvoje, v celoti pripadlo Jugoslaviji.

Druga pomembnejša naloga, ki izhaja iz osimskih sporazumov, je odprtje prehoda v Škabrijelski ulici oziroma na Erjavčevi cesti, ki bo neposredno povezoval obe Gorici. V zvezi z mejnimi prehodi naj pripomnimo, da bi Goriška poleg tistega v Rožni dolini in bodočega bloka Štandrež - Vrtojba potrebovala vsaj še en mednarodni prehod, ki bi veljal tudi za potne liste. Že pred leti so v zvezi s tem omenjali Plešivo, vendar do danes brez vidnejšega napredka. Prebivalstvo na Goriškem zanima, tudi, kje bo potekala povezovalna cesta med Novo Gorico in jugoslovanskim delom Goriških Brd, ki bo zgrajena, kot je razvidno iz besedila osimskih sporazumov, po italijanskem ozemlju.

ŠPETER SLOVENOV:

## PONATIS KNJIGE »SLAVIA ITALIANA«

Študijski center »Nediža« iz Špetra Slovenov je pred nedavnim izdal ponatis znamenite knjige Carla Podrecca »Slavia italiana«, ki je prvič izšla leta 1884. Podrecca je bil po poklicu advokat in je živel v Čedadu, s svojo knjigo pa je že ob izidu vzbudil odmev in zanimanje tudi v slovenski kulturni javnosti onstran takratne meje med Italijo in Avstrijo. Izčrpen življenjski opis o avtorju je v ponatisu dela napisal znani beneški kulturni in politični delavec prof. Pavel Petričič, objavljen pa je v slovenščini in italijanščini.

Kljub temu, da je prva izdaja knjige »Slavia italiana« izšla že pred skoraj sto leti, pomeni tudi danes važen vir za razumevanje zgodovinskega in političnega položaja beneških Slovencev. Knjigo je izdalo Založništvo tržaškega tiska, natisnila pa je tiskarna Del Bianco v Vidmu.

—o—

Te dni je obhajala svoj 85. rojstni dan nekdanja avstrijska cesarica Zita, žena rajnega Karla Habsburškega, ki je 1. 1917 nasledil Franca Jožefa. Zita živi že desetletja v nekem ženskem samostanu v Švici.

## Slovenski oktet v Tržiču

Zbor »Ermes Grion«, ki ga sestavljajo delavci tržiške ladjedelnice, praznuje letos 25-letnico ustanovitve. Ob tej priložnosti je v tržiški kinodvorani Excelsior gostoval v petek, 13. t.m., s koncertom »Slovenski oktet«, ki se je številni publiki predstavil z bogatim programom. Ta je namreč obsegal tako renesančne skladbe kot tudi slovenske in tuje ljudske ter umetne pesmi. Na začetku koncerta je v pozdrav zapel zbor »E. Grion«, nato pa je dirigent Policardi predstavil »Slovenski oktet« in kar sam povezoval posamezne pesmi, ki jih je izvajal oktet. Publika je navdušeno sledila izbranimu petju, kar je dokazovalo tudi burno ploskanje po vsaki pesmi. Mnoge poslušalce pa je to bučno odobravanje večkrat

hudo motilo, čeprav ga morda lahko opravičimo z dejstvom, da je velik del publike prvič slišal tako kultivirano petje, ki ga je, kot vse kaže, zelo navdušilo.

Omembe vredno je dejstvo, da je Slovenski oktet prva slovenska pevska skupina, ki je nastopila v Tržiču. Vsi bi si želeli, da bi se nastopi slovenskih zborov v tem mestu nadaljevali, kar bi prav gotovo koristilo predvsem italijanskemu prebivalstvu Tržiča in okolice, ki bi se s tem nekoliko seznanilo z bogato slovensko glasbeno kulturo.

A.L.

—o—

## DELEGACIJA SLOVENSKE SKUPNOSTI V NOVI GORICI

V Novi Gorici sta se v sredo sestali odposlanstvi občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva in sveta Slovenske skupnosti za Goriško. Na sestanku so poglobili teme, ki so jih pred nedavnim obravnavali med obiskom deželnega sveta Slovenske skupnosti pri Socialistični zvezi delovnega ljudstva v Ljubljani.

—o—

Na Poljskem so našli ubitega mladega disidenta študenta Stanislava Pyasa. Disidenti mislijo, da ga je ubila policija oziroma režimski elementi, režimska glasila pa pišejo, da se je po nesreči ubil v pijanosti. Študentje v Krakovu so iz protesta priredili obhod s svečami po mestu in si ustanovili novo študentsko organizacijo.

Prva ameriška ladja po 16 letih je v sredo pristala v Havani. Na krovu je imela 360 ameriških turistov. Na pomolu jih je sprejela množica ljudi, ki jih je obdarovala s cvetjem. To so prvi ameriški turisti na Kubi od leta 1961.

—o—

## ZA TISKOVNI SKLAD

Novega lista je darovala gospa Paglionico-Benco 50.000 lir v spomin na dragega pokojnega moža Nicola.

# IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

## »ZALIV«, KI NI MIREN ZALIV

(nadaljevanje in konec)

Provansalec iz Piemonta Ezio Martin je začel objavljati pisma, ki mu jih je pisal France Bevk v razdobju 1951-1970, vsaj v začetku največ v zvezi s prevodom njegove »Pesterne«; Martin jo je namreč preedel v italijanščino in se obrnil na Bevka za dovoljenje za prevod in objavo. Bevkova pisma niso ravno bogvekakoli zanimiva, pač pa nam razodevajo, v kakšni funkcionalni prezaposlenosti je živel Bevk po vojni, tako da sam pravi, da spričo takih opravil nima časa za pisanje.

Sledijo štiri Pesmi Jakoba Renka, v katerih srečamo resnično liriko, ki se odlikuje po neki mehki, erotičnosti in eleganci, pa tudi izredni plastičnosti in lepoti primer in prividov, npr. v verzih: »Moje sanje na predmestje, — kjer je toliko lepih deklet — ki ne vedo.« Moti pa jezikovna nedognanost, ki ne odgovarja eleganci vsebine. Npr. ...deklet, ki ne vedo — česa? Da so lepe? Zdi se nam, da sta predstava in misel tako okrnjeni. Isto občutimo tudi drugje. Kaj naj pomeni verz v pesmi »Samo ti«: Samo ti mi daješ enovitost... Morda celovitost, morda ubranost? Sicer pa opažamo jezikovno nespretnost in neelegantnost izražanja pri vseh primorskih pesnikih, kar je nedvomno povzročeno od okolja. Kdor torej na Tržaškem teži po tem, da bi postal dober ali celo odličan pesnik in pisatelj, se mora zares potruditi, da obvlada slovenski jezik kot umetniško izrazno sredstvo do vseh pitankosti in do vseh nians. Šele potem si lahko suvereno dovoli tudi kako narečno posebnost, a le kot obogatitev svojega in celotnega slovenskega jezika, ne pa iz malomarnosti. Menimo pa, da Jakob Renko lahko teži po tem; vsekakor nas njegove pesmi prevzamejo mnogo bolj kot marsikaj, kar so napisali razni drugi pri nas, ki se z veliko večjo samozavestjo proglašajo za pesnike.

V prevodu je objavljen esej oziroma komentar »Tipologija posegov na področju pouka«, ki ga je napisal katalonski jezikoslovec Guili Sobiera-Caanitz. V eseju obravnava jezikovne probleme manjšinskih, podrejenih narodov in narodnih manjšin, katerih jeziki so pogojeni, hkrati s poukom zgodovine in vsega drugega,

od njihovega podrejenega političnega statusa. Škoda, da je esej tako kratek. Problem bi zaslužil mnogo izčrpnjšo obravnavo, čeprav je treba avtorju priznati, da je zaslužen že s tem, da ga je načel.

Josip Merku objavlja že XVII. nadaljevanje svoje zgodovinske razprave »Fatti di luglio« (1868 - Okoličanski bataljon), ki jo bo treba odslej resno upoštevati pri pisanju zgodovine tržaškega slovenstva in slovenskega naroda sploh. Dopolnjuje jo nekaj zanimivih risb iz tistega časa. Boris Gombač je prispeval članek »Tržaško pristanišče in njegove perspektive«. Omenjajoč razne prometne in pristaniške infrastrukture, ki so v načrtu ali ki bi jih bilo treba zgraditi v Trstu in deželi, pravi Gombač: »Pri vseh teh odprtih vprašanjih po ostaja še uganka prisotnosti in vključitve slovenskega manjšinskega življenja v celotno problematiko ter njen harmonični razvoj.« Aleksander Rojc objavlja članek »Ob desetletnici smrti Ivana Grbca«, Alojz Rebula pa zanimivo komentira uprizoritvi Cankarjevega »Idealista« v gledališču Rossetti in Merkujeve opere »Kačji pastir« v gledališču Verdi in primerja pomen obeh kulturnih dogodkov. Zdi se mu, da je drugi še pomembnejši kot prvi, ker pomeni večji prodor slovenstva v družbenem in umetniškem smislu. Rebula zaključuje: »Dva tržaška večera torej, okrašena s slovenskim lovorjem, od drevoreda do morja: po njima ne bi smelo biti v

Trstu težje biti Slovenec.« Naj omenimo še aktualne in kritične dnevniške zapise Emidija Susiča »Beležke o prizadeti Tipani«, o izkušnjah prostovoljne delovne skupine v omenjenem kraju v Slovenski Benečiji, kar se bo nadaljevalo.

Tretji dnevnik v tej številki je od Vinka Oslaka, pod naslovom »Listi iz dnevnika 75-76«. Branje teh zapiskov ima dražljiv čar, ki izvira iz globoke iskrenosti, odkritosti in aktivne inteligence, aktivne v tistem pomenu, ki se zdi pri Slovencih tako redka: da se pogumno spopada s problemi, ne pa jih samo vidi in toži ob njih, ali pa se jih celo iznajdljivo izogiblje, hoteč hkrati prikazati to za napredno in humanistično. Naj navedemo samo tole njegovo misel, ki se mi zdi globoka, izvirna in pogumna, tudi zelo aktualna, glede na okolje, v katerem živimo: »Revolucionarni namen vsebuje neko absurdno komponento. Revolucija razbije in ubija staro, da bi mogla narediti novo, ki bi bilo boljše. Vendar je v tem namenu usodno zamejena. Če je načelno treba razbiti vse včerajšnje institucije, ker zavirajo napredek, bi v končni konsekvenci morali pobiti tudi vse včerajšnje ljudi, ker so prav ti napredku največja ovira — in jih nadomestiti z novimi bitji, ki bodo lahko nosila novi svet. Toda to je nemogoče — in ta nemogočnost razveljavlja in smeši tudi vse drugo, k čemur si revolucija prizadeva. Drugi absurd v revoluciji je ta, da ljudje ne morejo dovršiti revolucionarnih dejanj, ne da bi se narava teh postopkov vgradila v njihovo osebo. Kdor je rušil, nikoli več ne bo tako gradil kot oni, ki tega ni počel. Destrukcija ima prav tako svojo inercijo, ki dela še potem ko ne bi smela več delati. Svet lahko spremeni samo notranja revolucija, ki vzklije v vseh po-

(Dalje na 8. strani)

## Na festivalu slovenske cerkvene glasbe v Cerkljah tudi zbor z Opčin

V nedeljo, 15. maja, je bil v Cerkljah na Gorenjskem že tradicionalni festival slovenske cerkvene glasbe. Letos se ga je udeležilo 11 zborov. Že v zgodnjih popoldanskih urah so od vseh strani prihajali ljudje in ob 15. uri do zadnjega kotička napolnili veliko župnijsko cerkev v Cerkljah. Festival je začel domači mešani pevski zbor, ki je bil tudi organizator te edinstvene prireditve. Zvrstili so se potem mladinski zbor župnije sv. Martina iz Moravč, mešani zbor

župnije Marije Pomočnice z Rakovnika v Ljubljani, mladinski zbor župnije sv. Martina iz Moravč, mešani zbor župnije sv. Martina iz Zgornjih Gorij, mešani zbor župnije Ihan, moški zbor župnije Vransko, mešani zbor župnije Sveto Rešnje Telo iz Maribora, zbor bogoslovcev Stanko Premrl iz Ljubljane, mešani zbor od Sv. Barbare iz Haloz in komorni zbor Anton Foerster iz Ljubljane.

Med omenjenimi zbori je letos sodeloval tudi mešani pevski zbor župnije sv. Jerneja z Opčin. Zapel je Sattnerjevo »S cveticami te venčamo«, Maličovo »Oče naš« in Hochreiterjevo »O Brezmadežna Devica«. Slednja je med pričujočimi, zaradi svoje melodioznosti, izzvenela kot najlepša na festivalu. Vsakemu zboru so organizatorji izročili diplomu in lep šopek cvetic. Vse to je s hvaležnostjo in burnim ploskanjem spremljala res številna množica, zbrana v cerkvi. Ves festival je snemal radio Vatikan.

—o—

V Nemškem kulturnem institutu v ul. Coroneo 15 razstavlja od 16. maja do 10. junija znani grafik Heinz Seeber iz Münchena. Razstavil je lesoreze in linoreze po večini religiozne vsebine. Seeber se je rodil lta 1930 v Münchnu.

—o—

Slikar Tone Mihelič, ki te dni razstavlja v občinski galeriji v Trstu, je doživel srčni napad in se nahaja v tržaški bolnišnici. Želimu mu skorajšnje okrevanje.

## Miheličeva razstava v občinski galeriji

V občinski galeriji v Trstu so odprli v soboto zvečer razstavo slikarja Toneta Miheliča. Skupaj z njim razstavlja znani slikar Duren.

Mihelič razstavlja tokrat 16 del najnovejšega datuma, skoraj same pokrajine in okolice Žabnic, Rajbla in Fužin ter s Krasa. Vmes pa je tudi portret dekleta, zasebna last, in pa ena obmorska pokrajina z devinske obale.

Nekatere teh slik so presenetljivo lepe in naslikane z dovršeno tehniko, kot npr. Hudournik pri Rajblu ali Zuma v Žabnicah. Mihelič ostaja zvest naravi in njenim barvam, toda v slike je znal vnesti, zlasti v nekatere, še tipično tamkajšnjo atmosfero in razpoloženje, duha kraja, bi lahko rekli, tako, kakor se to lahko posreči samo njemu, ki slika te kraje z ljubeznijo, pa tudi iz tesnega sožitja s tisto gorsko naravo. Zato diha iz teh slik prisrčnost, ki nas

pritegne in osvoji. Isto lahko rečemo o njegovih kraških pokrajinah, le da so bolj dekorativne, razkošne v barvah, tako da vplivajo že skoro modernistično in rahlo abstraktno, pesniško. Res, takšno je jesensko razpoloženje na kraški gmajni, toda tako je ne doživi vsak: tako jo doživlja umetnik, slikar. Njegova morska pokrajina pa vpliva nekam nenavadno resno in prosojno, v nasprotju z njegovimi prejšnjimi, polnimi barvitosti. Dober je omenjeni portret dekleta, iz njega občutimo njeno mlado vitalnost in njen značaj.

Razstava dokazuje, da je Tone Mihelič z vsem svojim slikarskim bitjem pokrajinar in se stalno razvija.

V primerjavi z njegovimi pokrajinami vplivajo Durenove barvno žareče, romantično in močno dekorativno.

fj

# Sodobno kmetijstvo | Spremembe in napake vinskega pridelka

Prvo javno srečanje z lanskim vinskim pridelkom v teku letošnjih vinskih razstav je bilo pred dnevi v Dolini ob priliki XXI. občinske razstave vin. Žal ni razstava ali srečanje zapustilo najboljšega vtisa. Preveč je bilo vin z napakami (zamujeni pretoki, rezkost, cikavost, motnost itd.) in navkljub poprejšnji selekciji vin. To pomeni, da je kletarstvo vedno šibka točka našega vinogradništva, ki bi glede na kakovostno grozdje lahko bilo na mnogo višji stopnji. Kot olajševalno okoliščino naj navedemo slabo vreme ob trgatvi, sploh potek vremena dolgo pred trgatvijo pa tudi potem. Letos je bilo izredno težko naleteti na primerno vreme za pretok vina. Nekaterim vinogradnikom se kljub velikim naporom ni posrečilo dobiti pridelek, kot ga bi lahko imeli. Vse to pomeni, da je kletarsko znanje pomanjkljivo. Našim vinogradnikom so sicer na razpolago strokovnjaki krajevnih kmetijskih služb, ki prirejajo tudi strokovna predavanja, ki obiskujejo kmetovalce, vendar se jih nekateri ne poslužujejo, kot bi lahko, kakšenkrat seveda tudi tehniki niso dosegljivi, tako da bi bilo res potrebno, da bi pri nas uvedli službo enologa, — tu mislimo na obveznosti birokratskega, uradniškega značaja. O taki službi se že dolgo govori, letos smo tudi brali, da ima pokrajinska uprava namen v tej smeri nekaj ukreniti. Upamo, da bo res do tega prišlo.

Poglejmo sedaj, katere so spremembe in napake, s katerimi se srečujemo najbolj pogosto. V glavnem gre za spremembe zaradi glivičnih obolenj, za cikavost, za duh po gnilih jajcih itd.

## Glivične ali encimske spremembe

Največ preglavic povzroča pri nas encim oksidaze (casse ossidase), ki oksidira razne snovi v vinu. Ker vpliva zrak na tako vino neugodno, ga moramo tako pretočiti, da pride čim manj v stik z zrakom. Pred pretokom ga moramo ozdraviti, kar naredimo z dodatkom kalijevega metabisulfitu (10-15 gr na hl) ali s podobnimi pri-

pravki, ki jih prodajajo pod imenom »so stanze anticasse«. Vprašanje pa je, če se da takim vinom res učinkovito pomagati. Po navadi se rjavenja vina ne da dosti zmanjšati, samo zaustaviti, povrhu pa je nevarnost, da bo vino po zdravljenju dobilo duh po žveplu. Bolje bi torej bilo, da se takšnega vina čim prej znebimo, da ga torej čim prej porabimo. Če ga mislimo točiti v osmici, dajmo to storiti takoj. Ne čakati poletja.

Naj dodamo v zvezi s tem pojavom, da je glavni krivec pojava siva gniloba (Botritis cinerea), ki okuži grozdje. V naših majhnih razmerah ne bi smelo biti težko pred trgatvijo odstraniti okuženo oz. gnilo grozdje. Če so trtni nasadi obsežni, moramo seveda seči po bolj enostavnih sredstvih in sicer dodamo grozdju ob fermentaciji predpisano količino kalijevega metabisulfitu, ki v teku vrenja izgine.

## Duh po gnilih jajcih ali po vodikovem žveplecu

Duh po vodikovem žveplecu je zelo neprijeten. Pojavlja se največkrat pri mladih

vinih in sicer v teku fermentacije ali ko vino leži več časa na drožah. Povzročitelj tega duha je neka glivica, ki veže vodik z žveplom. Nekoliko žvepla je iz več vzrokov vedno v vinu (po žveplanju sodov, vinske posode ali žveplanje grozdja). Napako je moč z lahkoto odstraniti in sicer z močnim zračenjem. Če duh po gnilih jajcih ne izgine, potem dodamo vinu 3 grame žveplene kisline. Po nekaj dneh dodamo vinu (150 gr na hl pri belih, 100 gr pri črnih) posebno oglje, ki odvzame vinu škodljiv duh. Če je potrebno, uporabimo dodatno še čistilno sredstvo npr. Ro-Enoclar (40-150 gr-hl).

## Duh po markaptanu ali po česnu

finim žveplom, tako a zdrobimo najprej en kg žvepla v manjši količini vina in nato zmešamo s hektolitrom vina oz. finim žveplom, tako s hektolitrom vina oz. več žvepla na odgovarjajočo količino vina. Vino moramo večkrat mešati. Po osmih dneh preizkusimo, ali vino ima še okus po česnu. V primeru, da ni duh po markaptanu povsem izginil, ponovimo postopek s polovičnim odmerkom žvepla. Na koncu vino filtriramo.

Za ravnanje z vinom je potrebno torej določeno znanje, pa tudi želja imeti kvaliteten pridelek. S tem, da smo vino dali v sode, nismo šestorili vsega, še zdaleč ne.

## V ORGANIZACIJI SK »DEVIN«

# Športne in zabavne prireditve v Mavhinjah

Smučarski klub »Devin« bo svojo uspešno smučarsko sezono zaključil s športnimi in zabavnimi prireditvami, ki bodo 27., 28. in 29. maja v Mavhinjah. Naj omenimo najvažnejše uvrstitve članov smučarskih tekačev SK »Devin« na letošnjih zimskih šolskih igrah: prvo mesto pionirji, prvo mesto cicibanke in drugo mesto cicibani. Na tržaškem smučarskem prvenstvu »Trofeja Tommasini« so naši smučarji - tekači zasedli v kategoriji pionirjev prvo, drugo in tretje mesto; pri mladincih prvo mesto; pri članih 12. mesto; v veleslalomu pri članicah 5.

mesto. Prav na tem prvenstvu je SK »Devin« s peščico tekmovalcev zabeležil največji klubski uspeh, saj se je uvrstil na odlično peto mesto med tržaškimi klubi.

Praznik, ki ga SK »Devin« pripravlja konec tega meseca s sodelovanjem vinogradnikov iz Mavhinj in Cerovelj, bo zelo pester, saj so predvidene športne in zabavne prireditve. Za mednarodno tekmovalstvo na ski rolkah so se že prijavili atleti iz Milana, Vicenze, Asiaga ter številni znani tekači iz Jugoslavije.

## Sporod prireditev:

PETEK, 27. MAJA, ob 17.00 - Pokušnja domačih vin; 19.00 - tekmovalstvo v »briškoli«; 20.00 - ples, igra »Praprot«.

SOBOTA, 28. MAJA, ob: 10.30 - Tek z jajcem, moška in ženska kategorija; 21.30 - tekmovalstvo v Valčku; 20.00 - ples, igra »Praprot«.

NEDELJA, 29. MAJA, ob: 9.30 - risarski Ex tempore za otroke rojene po 1. januarju 1966. 9.30 - ocenjevalni Pohod za rojene do leta 1965; 15.00 - Ski-Rolke, mednarodno tekmovalstvo.

## Kategorije:

člani rojeni 1959 in prej - 10 km  
mladinci rojeni od 1960 - 1962 6 km  
pionirji rojeni od 1963 - 1965 4 km  
Cicibani rojeni od 1966 in potem 2 km  
pionirke rojene od 1963 in potem 2 km.  
17.00 - tekmovalstvo na Hoduljah, moška in ženska kategorija; 20.00 - ples, igra ansambel »Praprot«.

Vpisovanje: SKD »Devin« (Trst) ali v gostilni Terčon Mavsinje - Tel. (040) 209.449.

# Še ena država v Afriki

(nadaljevanje s 1. strani)

kaj več — 8.500 — je Evropejcev. Uradni jezik je francoščina, prebivavstvo pa govori razne svoje jezike, po veri pa je po večini mohamedansko; katoličanov je 12.000. Glavno mesto je Djibouti in šteje 62.000 prebivavcev, kar pomeni, da živi dve tretjini prebivavstva v glavnem mestu, kar je tudi razumljivo, ker je ozemlje po večini puščavsko in primerno le za primitivno živino-rejo. Obdelane zemlje je le kakšnih 1.000 hektarov, gozdov pa 8.000 hektarov. Industrije ni praktično nobene. Pač pa pride na vsakega prebivavca pet koz in pol, na vsake štiri pride ena kamela in na vsakih 30 en osel. Železniške proge je 90 km, avtomobilskih vozil pa 8.900, od tega 7.400 osebnih avtov.

Podnebje je zelo vroče, saj znaša pov-

prečna letna temperatura v pristaniškem mestu Djibouti 30,3 st. Celzija, kot najbolj vroče poletne dni v Trstu, medtem ko znaša temperatura v mesecu juliju celo 36,3 stop., seveda v senci. Lahko si predstavljamo, kako je na soncu in kako se razgrejeta kamenje in asfalt... Najhladnejši mesec je januar, ko znaša povprečna temperatura 24,6 stopinj.

Ozemlje je uživalo že doslej notranjo samoupravo. Novi neodvisni državi pa se obeta precej burno življenje, ker ji bosta stregli po življenju Abesinija, ki tega ne prikrija, ker je Djibouti njeno glavno izhodišče na morje, in Somalija, ki si ga lasti iz etničnih razlogov. Pričakovati je, da si ga bo skušala prilastiti Abesinija, kar pa lahko povzroči vojno s Somalijo. Obe pa sta neuvrščeni državi in uživata sovjetsko protekcijo.

# ČLOVEK PROTI LETU 2000

## Ubijanje z živalicami - težak posel

V ti pogodbi se podpisnik obvezuje, da bo v predpisanem času dobavil mikroorganizme, ki bodo imeli sledeče lastnosti:

- a) močno razvito virulenco
- b) učinkovali bodo zelo hitro, in sicer smrtno ali onesposablajoče
- c) mogoče jih bo proizvajati zelo hitro in hraniti 2 do 3 tedne.
- d) zelo bodo stabilni in jih bo mogoče razširjati z aerosoli
- e) povzročali bodo okužbo z vdihavanjem
- f) zdravljenje okužbe bo zelo težko, če že ne nemogoče
- g) prebivalstvo, ki so mu namenjene, ne sme imeti do teh klic ne naravne ne umetne imunosti
- h) samo uporabnik razpolaga z učinkovitim in dolgotrajnim cepivom.

Zahteve so zelo stroge, a v industriji so podpisali že veliko strožje!

Kako so prišli do teh norm?

Komentirali bomo samo nekaj teh zahtev, ker bi nas sicer zavedlo predalet. Virulenca: idealno to pomeni, da bi moral že en sam mikroorganizem povzročiti bolezen. Malo je takih klic — vročica Q ali tularemija naj bi spadala mednje (gre za zelo težko in večkrat usodno mrzlico). Nekoliko višja je doza za črne koke, medtem ko zahteva kuga že 3000 klic. Govorimo o »zdravem« človeku; za dovzetnega posameznika je doza precej manjša. Za vojaške zahteve so tudi neprimerni organizmi, ki povzročajo kronična stanja. Zato pravi paragraf b), da morajo delovati hitro. Da si lahko pridobi biološki agens kvalifikacijo »smrtni«, mora po ameriških normah pobiti vsaj 25 do 50 odst. okuženega prebivalstva, medtem ko mora »onesposablajoči« prizadeti vsaj 20 do 30 odst. Tudi tu marsikatera bolezen izpade (poliomielitis ima n.p.r. klinične posledice le za 0,1 do 5 odst. ljudi). Kar se tiče produkcije, vemo, da je sorazmerno lahko gojiti bakterijske kulture v primernih juhah ali na drugih hranilnih terenih. Virusi in rikecije se lahko razmnožujejo le v živih celicah gostitelja, vendar pa je

tehnika cepiv pokazala, da jih je mogoče gojiti tudi v posebni mrenici oplojenega kokošjega jajca, v človeškem embrionalnem materialu in v celičnih kulturah »in vitro«. Najtežji problem je pri tem ohraniti jim osnovne lastnosti, saj se klice v umetnem okolju hitro spreminjajo. Morda bi kazalo zapisati tudi nekaj besed o zahtevi, da morajo biti primerne za širjenje z aerosoli. V glavnem ločimo tri poti okužbe: z uživanjem, z injektiranjem in z vdihavanjem. Preko prebavnega trakta lahko dosežemo veliko število žrtev samo, če okužimo vodno napeljavno, kar je pri današnjih sanitarnih kontrolah zelo vprašljivo. Pri injekcijski metodi pridejo v poštev naravni raznašalci: komarji, uši, bolhe itd. Za vojake so ti nadležni človekovi prijatelji nezanesljivi zavezniki. Preveč je žu-

želk, med katerimi bomo najlaže našli nosilce, ki so vezane na točno opredeljene podnebne pogoje; po drugi strani pa so se tiste, ki lahko živijo v zmernem klimatskem pasu, morale odpovedati našemu gostoljubju zaradi moderne higijene. Odločili so se torej za okužbo z vdihavanjem. Že delček grama čistih bakterij ali virusov, razpršenih v obliki aerosola (t.j. tako na drobno, da obise v zraku), bi zadostoval, da bi okužili vsakogar na enem kvadratnem kilometru, če bi jih prebivalstvo vdihavalo vsaj 10 minut. Tudi ta metoda ima, na srečo, svoje nevšečnosti. Klice so zelo občutljive za temperaturne razlike in ultravijolično žarčenje. Pri 10.000 metrih — t.j. višina, ki se dobro prilega modernim reaktivcem — znaša temperatura zraka minus 60 st. C in zaradi razredčenja atmosfere je ultravijolično žarčenje že zelo občutno. Aerosole bi zato sproščali verjetno med 500 in 1500 metri. Na vsak način pa so za dober uspeh potrebni tudi ustaljeni vremenski pogoji, to je visok zračni tlak. S. M.

## Katoličani in ateistični marksizem

Pozornost v tujem tisku je vzbudil dokument, ki ga je objavila italijanska vsedržavna škofovska konferenca, ki je zasedala zadnje dni v Rimu. V dokumentu je katoličane posvarila, »naj ne pozabijo, ko preučujejo in obravnavajo stvarno situacijo v Italiji, na antropološko, metafitično, materialistično, naturalistično in posvetno osnovo, na kateri uveljavlja marksizem svoje ideje.«

»V praksi marksistični pristop ni rešil človeških problemov, tudi ne na območju, ki ga obvladujejo komunisti«, je dalje rečeno v dokumentu, ki se je izognil omembe konkretnega sedanjega političnega položaja v Italiji in se omejil na splošnost in idejno raven. »Nekateri tega niso hoteli upoštevati in so celo tolmačili krščanstvo v marksističnem ključu.« Dokument nadalje pravi, da v večstrankarski demokraciji katoličani ne smejo vstopati v marksistične stranke »ali pripadati političnim gibanjem, ki se še oklepajo te materialistične in ateistične ideologije.« Taka izbira bi bila v nasprotju s krščanskim gledanjem na človeka in družbo. Škofje končno pozivajo h »kri-

tični konfrontaciji« z razširjenim kulturnim nazorom levice.

Italijanski tisk pa je posebej naglasil, da se škofovska konferenca ni vtikala v sedanje politične pogovore med Krščansko demokracijo in strankami, ki podpirajo vlado z vzdržanjem od glasovanja v parlamentu. Kot znano, je prej takšno poseganje škofov v politiko Krščanski demokraciji samo škodovalo, ker je v javnosti vzbujalo vtis, tudi če je bil včasih zmoten, da ni dovolj samostojna v svojih odločitvah. Tako vtikanje ji je npr. hudo škodovalo v znanem sporu glede razporeke.

—o—

## »Zaliv«, ki ni miren zaliv

(nadaljevanje s 6. strani)

sameznih celicah družbenega organizma. Posegi od zunaj, celicnemu stanju navkljub, so samo krvoprelitja...«

Nadaljuje se roman Bora Bana iz zdravniškega okolja »Moč v belem«, ki postaja pravi kriminalni roman. Ulemu Truhlarju je posvetil b.p. kratek spominski esej — »Od Truhlarja do Truhlarja ista neodmevnost slovenske province«. Dolgo »Pismo uredniku« je poslal iz Nemčije Jošt Žabkar. V njem pravi, da je bral zadnjo številko »Zaliva« »po evropsko« in pošilja, kar si je pri tem zabeležil. To so polemične misli glede nekaterih Rebulovih filozofskih tez in glede uporabe dialekta za bogatenje knjižnega jezika. Te misli pa spet izzivajo polemiko.

Vinko Ošlak je zastopan tudi z esejem »Pravda za Cankarjevo dušo«, katerega vsebino označuje že naslov, na koncu pa najdemo še »Fleše o novih knjigah«, dokumente, zlasti o intervencijah v prid obsojenima Blažiču in Miklavčiču, in nekaj polemike. Tako je tudi ta številka živa, zanimiva in zlasti tudi razborita, v skladu s tradicijo — a kot rečeno, v nasprotju z imenom — »Zaliva«.

fj

## Nevarno presenečenje v Izraelu

■ nadaljevanje z 2. strani

ne verske stranke in drugih desničarskih strank, vendar bi bila ta večina zelo šibka. Odločilnega pomena bo izbira demokratskega gibanja za preosnovo, ki je prejelo 14 poslanskih mest.

Begin je izrazil pripravljenost za nadaljevanje poskusov za miroljubno rešitev spora na Bližnjem vzhodu. Dodal je, da bo povabil Sadata, Assada in Husseina, da pride do čimprejšnjega začetka mirovnih pogajanj. Veliko zaskrbljenost pa je vzbudila njegova izjava, da ozemlje na zahodnem bregu Jordana ni zasedeno, ampak »osvojen«, kar pomeni, da ga misli Izrael obdržati. Vse arabske države in predstavniki palestinskega osvobodilnega gibanja so sprejeli izid izraelskih volitev z veliko zaskrbljenostjo. Celu kuwaitski in saudski ra-

dio sta poročala, da predstavlja zmaga stranke Likud poraz prizadevanj ameriškega predsednika Carterja, da bi prišlo do čimprejšnje miroljubne rešitve bližnjevzhodnega spora. Številni arabski državniki so izjavili, da bo zmaga desničarjev v Izraelu privedla v najkrajšem času do petega spopada na Bližnjem vzhodu.

Begin se je rodil leta 1913 v Brestu na Poljskem. V Palestino je prispel leta 1941 in se takoj vključil v Irgum, znano ekstremistično gverilsko organizacijo, ter postal tudi njen voditelj.

V krogih stranke Likud predvidevajo, da bo nova vlada raztegnila izraelsko zakonodajo na zasedena ozemlja zahodnega brega Jordana, kar bi predstavljalo dejansko aneksijo in nevarnost petega spopada z arabskimi državami.

Izdajatelj: Engelbert Besednjak nasl. ♦ Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157 ♦ Odgovorni urednik: Drago Legiša ♦ Tiska tiskarna Graphart, Trst - ulica Rossetti 14 - tel. 77-21-51